

OP ZOEK NAAR OBJECTIEVE KENNIS OVER GEBUNDELDE KABELS EN LEIDINGEN

‘Chaos in de ondergrond’ kopte de NRC twee jaar geleden. De krant doelde op de wirwar van kabels en leidingen in de Hollandse bodem. Een optie om die chaos te verminderen is het bundelen van kabels en leidingen, bijvoorbeeld in leidingtunnels. Tot nu toe gebeurt dat echter nauwelijks. “Probleem is het ontbreken van objectieve argumenten”, stelt Anne Kamphuis, coördinator van het onderzoeks-programma Ordening Ondergrond. “Wij proberen die boven ‘het maaiveld’ te krijgen. Wat zijn bijvoorbeeld de risico’s en hoe wordt een risicoafweging gemaakt of wat zijn de kosten en baten van bundeling?”

“Als je weet dat we in Nederland al ruim honderd jaar bezig zijn met de ontwikkeling van bundelingsconcepten”, zegt Kamphuis, “dan is het opvallend dat we maar enkele integrale leidingtunnels hebben. En komt er een keer een dergelijke tunnel, zoals de Mahlerlaantunnel bij de Amsterdamse Zuidas, dan zie je dat er weer scheidingen zijn gemaakt. Zo is deze tunnel in tweeën gesplitst, met een warm en een koud deel. Bovendien is de waterleiding hier onder de tunnel aangebracht.”

Patstelling Kamphuis vervolgt: “Voor een belangrijk deel hangt het geringe aantal projecten waarbij sprake is van bundeling samen met de wijze waarop de besluitvorming verloopt. Tegenstanders schermen bijvoorbeeld met allerlei risico’s zonder dat ze deze kunnen onderbouwen. Tegelijkertijd zie je dat gemeenten, die vaak voorstander zijn omdat bundeling minder ruimte vergt en ook minder hinder oplevert bij onderhoud, niet bereid zijn een deel van de meerkosten voor hun rekening te nemen. Daardoor is er in feite sprake van een patstelling.”

Met de verschillende onderzoeksprojecten willen we objectieve kennis over bundeling van kabels en leidingen genereren

TU Delft, Holland Railconsult, Grontmij en Royal Haskoning. Verder zitten er in deze uitvoeringscommissie drie leden van het College van Opdrachtgevers: Gemeente Rotterdam, NUON en Gemeente Den Haag. De projectgroep gaat via enquêtes en literatuuronderzoek in kaart brengen welke risico's er allemaal zijn en met welke maatregelen deze risico's zijn te beheersen. De uitkomsten van de diverse onderdelen van het onderzoek zal de projectgroep steeds in workshops met sectorpartijen bespreken, zodat deze partijen mee kunnen denken en hun ideeën kunnen inbrengen."

Goede argumenten Inmiddels wordt ook aan andere onderzoeken gewerkt. Binnenkort start bijvoorbeeld een onderzoeksproject om de (maatschappelijke) kosten en baten van bundeling in kaart te brengen. Verder zijn plannen ontwikkeld voor een onderzoek dat in beeld moet brengen op welke wijze efficiëntere bundelingstechnieken in relatie tot beheer en onderhoud toegepast kunnen worden.

Kamphuis: "Met de verschillende onderzoeksprojecten willen we objectieve kennis over bundeling van kabels en leidingen genereren. Kennis die sectorpartijen kunnen gebruiken bij hun besluitvorming. Of dat ertoe zal leiden dat bundelingsconcepten in de toekomst vaker worden toegepast, is nu nog niet te zeggen. Wat ik wel durf te zeggen is dat de afweging dan op basis van goede argumenten zal worden gemaakt."

College van Opdrachtgevers "Twee jaar geleden onderkende het COB-kennisplatform Kabels en leidingen deze patstelling en werd besloten actief te gaan werken aan gezamenlijke kennisontwikkeling rond het bundelen van kabels en leidingen. Daarvoor hebben we een zogeheten college van opdrachtgevers in het leven geroepen met daarin allerlei partijen, zoals nutsbedrijven, gemeenten, het Rotterdamse

en Zeeuwse Havenbedrijf, EnergieNed, Vewin en de Stichting Buisleidingstraat. Al deze partijen zien het probleem en zijn bereid een financiële bijdrage aan het onderzoek te leveren."

Risico's "Binnen dit college hebben we een lijst gemaakt met relevante onderwerpen. Vervolgens hebben we prioriteiten vastgesteld door iedereen scores te laten geven

aan de verschillende onderwerpen. De onderwerpen met de hoogste scores pakken we als eerste aan. We zijn gestart met het onderzoek naar de risico's van bundelingsconcepten. We hebben hiervoor een uitvoeringscommissie ingesteld. Deze bestaat uit een projectgroep van TNO, Kema, Kiwa, Kiwa-Gastec en Nuon Techno die het onderzoek gaat uitvoeren, en een klankbordgroep met vertegenwoordigers van Rioned,